

Andrzej Kempisty

Strzyżew, pow. Sochaczew

Informator Archeologiczny : badania 7, 157-158

1973

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

STRASZYN, pow. Gdańsk
Stanowisko 3

Muzeum Archeologiczne
w Gdańsku

Badania prowadziła mgr Elżbieta Chofińska.
Finansował WKZ w Gdańsku. Pierwszy sezon
badań. Osada z I-II w. n.e. oraz zniszczo-
na warstwa wczesnośredniowieczna.

Stanowisko położone jest nad północnym profilem tzirowni, po lewej stronie drogi Gdańsk-Starogard. Zostało ono już w dużej mierze zniszczone na skutek eksploatacji piasku.

Wykop założono wzdłuż profilu, na odcinku o długości 20 i szerokości od 1,5 - 6 m.

W humusie występowały ślady osadnictwa wczesnośredniowiecznego, w postaci luźnej ceramiki.

Ponież odsłonięto 8 rozwieczonych palenisk kamiennych, zagłębiających się w piaszczystym złożu. Z materiału ruchomego odkryto nieliczną ceramikę, paciorki bursztynowy, haczyk do wędki i kilka zwierzęcych zębów trzonowych.

Wstępne rozpoznanie stratygrafii i rozplanowania przestrzennego palenisk oraz wyniki badań powierzchniowych pozwalają przypuszczać, że osada obejmuje około 40 arów. Wobec tego wstrzymano dalszą eksplorację w ramach prac ratowniczych, przy skromnych środkach finansowych wychodząc z założenia, że na stanowisku tym winny być prowadzone szerokopłaszczyznowe badania stacjonarne.

STRZYŻEW, pow. Sochaczew

Zespół Badań nad Polskim Średniowieczem
Uniwersytetu Warszawskiego i
Politechniki Warszawskiej

Badania prowadził dr Andrzej Kempisty.
Finansował Zakład Badań Polskiego Średniowiecza UW. Trzeci sezon badań. Kurhan i płaskie cmentarzysko od schyłku okresu halsztackiego do okresu rzymskiego.

Kontynuowano badania głównie w południowo-wschodniej ćwiartce kurhanu i - w mniejszym stopniu - w ćwiartce północno-zachodniej. Nadal obserwowano ten sam układ warstw, jaki stwierdzono w latach poprzednich: I - warstwa nasypu nowożytnego, II - warstwa ziemi ornej, III - nasyp starożytny, IV - piaszczysty cielec. Na obiekty grobowe natrafiono poniżej warstwy III. Były one wkopane w warstwę IV. Odkryto dwa groby kultury grobów klozowych i jeden należący do kultury grobów jamowych. Z dwóch pierwszych na uwagę zasługuje zwłaszcza grób C/13, który obok jamy zawierającej kloz, a pod nim - na bruku i w obwarowaniu kamiennym - słucone naczynia, posiadał jamę przygrobową, wypełnioną spalenizną

i przepalonymi kośćmi ludzkimi. Zdradza on cechy formy przejściowej od typowego rytuału kultury grobów kloszowych ku obrządkowi kultury grobów jamowych. Łącznie z dawniej odkrytymi grobami późnołużyckimi, płaskie cmentarzysko pod nasypem kurhanu ujawnia ciągłość użytkowania od schyłku okresu halszackiego aż do późnego okresu lateńskiego. Sam kurhan jest - oczywiście - późniejszy. Najprawdopodobniej pochodzi z okresu rzymskiego. Ale podkreślić wypada, że dotychczas nie odkryto w Strzyżewie obiektu, który można by uznać za współczesny kurhanowi. Określenie chronologii kurhanu jest tylko hipotezą opartą o kształt kurhanu i jego konstrukcję, znane z innych tego rodzaju obiektów na zachodnim Mazowszu.

Badania będą kontynuowane.

ŚMIECHÓW, pow. Koszalin
Stanowisko 1

Katedra Archeologii
Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza
w Poznaniu

Badania prowadził mgr Czesław Strzyżewski.
Finansował IHKM PAN i UAM w Poznaniu.
Pierwszy sezon badań. Osada z okresu lateńskiego i wpływów rzymskich/ I w.p.n.e. -
I w.n.e./.

Osada położona jest na terenie należącym do Śmiechowa, na zboczu zachodnim wysokiego wzniesienia, otoczonego od strony zachodniej łąkami, a od strony południowej rzeką Czerwoną z nadrzecznymi mokradłami. Pracami ziemnymi zniszczono około 95% terenu osady, której wielkość można określić na około 2,5 - 3 ha.

W części zachodniej plażnicy założono 2 wykopy i 6 sondazy, zlokalizowanych w pobliżu przejścia wzniesienia w podmokłą łąkę, o łącznej powierzchni 150 m². Odkryto 14 obiektów, w tym 2 piece, 2 jamy spaleniskowe, 9 palenisk oraz fragment konstrukcji kamiennej związanej prawdopodobnie z budowlą naziemną. Piece kształtu kolistego w rzucie, a workowato-lejkowatego w profilach miały ściany umocnione koncentrycznie ułożonymi kamieniami. U spągu obiektów znajdowały się przepalone kamienie w intensywnej spaleniznie z węglami drzewnymi z drewna bukowego, dębowego i brzoźowego. Znalaziono też kości zwierzęce oraz bryłki polepy z odciskami ziaren zbóż i traw.

Wśród materiału ceramicznego wystąpiły fragmenty grubościennych naczyń z brzegami zgrubiałymi i facetowanymi, o powierzchni schropowanej częściowo, fragmenty naczynia szerokootworowego kształtu workowatego o silnie schropowanej powierzchni, części szerokootworowego naczynia cienkościennego z białym brzuścem o deklinacie schropowanej powierzchni w górnej części. Znalaziono też płaski przętałik kamienny zdobiony koncentrycznymi żłobkami.